

lagt nakað uppfyri møguligum ringum tíðum inn í myndina.

Hjálpanði hond

Uffe Ellemann-Jensen heldur tað vera rætt, at føroyingar sjálvir taka ábyrgdina av støðuni, nú hon í stóran mun er eitt úrslit av tí ríkna politikkinum.

Men hann vísir tó á týðningin av ríkisfelagsskapinum.

-Hyggja at støðuni í dag, so siggja vit, at tað er eitt búskaparligt samband millum Føroyar og Danmark, eins og talan eisini er um eitt politiskt og menniskjansligt tilknýti og felagsskap.

Ti er tað fyrri mær heilt náttúrligt, at danir rætta føroyingum eina hjálpanði hond, soleiðis sum tað eisini er hent, men eg haldi tað eisini vera rímúligt og rætt, tá talan verður um so stórar upphæddir, at danir kunnu seta krøv.

Ikki ráð at lata Føroyar fara á húsagang

Nógv hefur í seinastuni verið tosað um, hvat hendir, um bankarnir og landið alt fer á húsagang?

Hvørja viðmerking hefur Uffe Ellemann-Jensen til henda stóra spurning?

-Danmark hefur ikki ráð til at lata Føroyar fara á húsagang, tí tað fer at minka um álitid á danskari statsobligationir.

Uffe Ellemann-Jensen heldur tó ikki, at støðan í Føroyum sum er hefur minkað um álitid á danskari statsobligationir.

-Men lótu vit bara føroysku bankarnar fara á heysin, so høvdu vit lættliga kunnað komið í ta óheppnu støðu. Og tað kunnu vit tí ikki gera.

Fyrirverandi danski uttanríkisráðharrin vísir til hesum til oddagrein í Jyllandsposten herfyri, har tað m.a. stendur: "Skatteyderne i Danmark må i solidaritet stå dem (feringerne, bladm.) bi, til de igen kommer til hæfterne. Det tjener begge parter bedst".

Skyldur móti føroyingum

-Men hvat hendur, um Føroyar fara á húsagang, og hvørja ábygd hefur Danmark tá mótvægis teimum 47.000 íbúgvunum í Føroyum?

-Har meini eg, at tað finst ein bæði búskaparligur og moralskur lagnufelagsskapur millum Danmark og Føroyar, sum ger, at tað kunnu vit ikki góðtaka, og tað fer Danmark heldur ikki at loyva kann henda.

Uffe Ellemann-Jensen heldur annars, at tørvur er at at fremja broytingar í politisku skipanini í Føroyum soleiðis at skilja, at tað er okkara politiska avgerðarskipan og lokal áhugamál, sum eru orsøkin til, at føroyingar hava livað yvir evni tvs. hava brúkt pening uppá slíkt, sum ein annars í einum sunnum húsarhaldi ikki hevði brúkt.

Upp til føroyingar

-Men hefur føroyska samfelagið við teimum mongu byggunum og oyggjunum ikki havt tørv á einum

Politiska skipanin

-Nú hefur danska stjórnin longu ívar ferðir verið við til at bjarga føroysku bankunum. Um tað skuldi hent, at tað gongur galtið triðju ferð, hvørja ábygd hefur Danmark so at hjálpa til aftur?

-Tað er sera torført at svara hásam spurninginum nú. Tí tað eru fleiri viðurskipti ein má hyggja at. Eitt er spurningurin um tað kann koma at skapa slíkt misálit á ta búskaparligu skipanina, at tað í veruleikanum kemur til at

tí hava tikið.

So kann ein sjálvandi spyrja, hví tað ikki hefur verið møgult at gerast kappingarførir á øðrum økjum, og tað kann sjálvandi hava samband við, at Føroyar hava dúvað so nógv uppá ein sektor og at almenni sektorurin er vaksin so knappliga, so í veruleikanum hava føroyingar sjálvir forkomið møguleikanum at vera kappingarførir.

-Spurningurin er tí, fyrri at siga tað bart út: eru føroyingar førir fyrri at skapa eitt kappingarførdi aftur, sum treytar, at ein

siggja tað skilgøða í hásam, men førir tað bert til, at gongdin heldur fram uttan at tí fáa ein búskap, sum verður kappingarførur og tí ikki kappingarførur framleiðslur á øðrum økjum, so hendur eingin bati. Talan verður bara um at útseta støðuna.

Uffe Ellemann-Jensen metir støðuna í Føroyum í dag at vera eina ta størstu avbjóðingina nakrantíð hjá tí føroyska demokratisminum.

Lokalpolitikkurin

-Tú meinar harvið, at tað er serliga er lokalpolitikkurin, sum skapt hesa tørfu støðu?

-Tað dugir ein og hvør at siggja. Hyggjið bert eftir øllum tunlunum, havnunum og stóru skipunum. Hevði lokalpolitikkurin ikki havt so nógv at siga, so høvdu tí ikki havt gjørt allar hesar mongu iløgurnar.

-Nú er tú sjálvur í andstöðu. Hevði tú verið við í stjórnini nú hon hefur gjørt avtalur við Føroyar, hevði tú gjørt óðrvísi avtalur?

-Nei. Eg hevði gjørt júst tað sama sum núverandi stjórnin hefur gjørt. Avleiðingarnar av hesi avtalu mugu so verða tær, at politiska skipanin í Føroyum finnur út av at fremja hesar avtalur.

-Onkur heldur, at Føroyar eiga ikki nógvir góðar vinir í Danmark í hesi tíð. Hevði tú verið meira positivur mótvægis føroyingum, enn danska stjórnin hefur verið tað, um tú hevði skula samráðið við føroyingar.

-Um tú við ordinum positivur heldur, at eg hevði viljað givið fleiri pengar og sett færr krøv, so er svar mitt nei. Tí eg haldi ikki, at vit vísa okkum sum nakrar góðar vinir, um vit slaka uppá krøvini og gjalda meira úr kassanum.

Og tá kunnu vit vera orsøkin til, at hildið verður fram við ábyrgdarloysinum í Føroyum.

Uffe Ellemann-Jensen leggur aftrat, at hann helst hevði sett føroyingum enn hardari krøv, um hann hevði stíð við samráðingarbordið vegna Danmark.

EF

Vit spurdu Uffe Ellemann-Jensen, um hann stuðlar ynskinum hjá sambandsflokkinum, um at Føroyar eiga at gerast limur í EF.

-Tað geri eg avgjørt, men hetta má vera tykkara egna út í tað. Eg leggi meg ikki út í tað.

-Men trýr tú, at Føroyar kunnu klára seg einsamallir?

-Eisini tað er tykkara egna avgerð, men tað er greitt, at einsamallir vilja tí fáa eina munandi lægri livifót enn tann tí kunnu ímynda tykkum í dag. Persónliga haldi eg tað hevði verið ein sera ólukkulig støða, tí tað eru so góð viðurskipti millum Føroyar og Danmark.

Uffe Ellemann-Jensen vísir á, at ein stórir partur

Sum Føroyavinnur eigur Uffe Ellemann-Jensen nógvir føroyskar málningar og bókur og ein tann seinasta hann hefur útvegað sær er Skemt 92 við tekingunum hjá Óla Petersen

úbyggunum infrastrukturi?

-Tað er greitt, men so vil eg seta spurningin: hvat er hent á teimum plássum, har tí hava lagt nógvir pengar í vegir, tunlar og havnir! Hava iløgurnar verið við til at varðveita hesi bygðasamfelögin ella hava tær havt við sær, at tað tvørturímóti hefur verið nógv lættari at sleppa sær burtur frá hesum bygðasamfelögum!

-Men lat meg endurtaka, hetta er upp til føroyingar sjálvar at meta um. Tað eru tí, sum hava ábyrgdina av gongdini og hvussu hon skal vera. Men ikki slepst undan, at júst hetta verður tikið við í orðaskiftinum um ta kreppu, sum hefur rakt samfelagið og ta skuld, sum nú eisini Danmark skal hjálpa við at gjalda.

-Undrar tað ikki tað at t.d. dansk kredittfelag hava verið so fegin um at gera ilögur í Føroyum, hóast tað hevur verið ávarað so nógv um gongdina?

-Tað ger tað.

kosta okkum. Nakað annað er, um tí í Føroyum - í politisku skipanini - sjálvir eru førir fyrri gera nakað við trupulleikarnar, og harvið sannføra danskir politikarar, at nú verður nakað gjørt fyrri at fáa vent gongdin.

Uffe Ellemann-Jensen leggur aftrat, at ein tann størsta avbjóðingin føroyingar í dag standa fyrri er spurningurin, um øll tann politiska skipanin í Føroyum er før fyrri at greiða hesar trupulleikar á ein slíkan hátt, soleiðis at tað skapar álit í Danmark.

Bert ein vinna

Um høvuðstrupuleikan hjá føroyingum sigur Uffe Ellemann-Jensen, at hann er tann, at vit hava bert eina vinnu og at tað ikki hefur verið møgult at byggja upp alternativar vinnur.

-Hyggja vit eftir føroyska búskapinum sum ein sjálvstøðg búskaparlig eind, so eru í dag ikki nokk av inntøkum uttanfrá at gjalda rentur og avdráttir av teimum lánum

velur ein munandi minni livifót!

-Hyggja vit eftir øðrum londum í heiminum, so er ein har noyddur til at laga livifótið eftir tí, sum ein er førir fyrri at framleiða og hvussu ein kann kappast.

Og tí er tað sera spell í dag at siggja, at tað eru gjørdar nógvir ilögur, sum ikki vilja hjálpa til at fáa ein búskaparligan góðan útvikling.

Mugu siggja broytingar í bygnaðinum

-Tað hefur frá føroyskari síðu verið víst á, at lánini eru so mikið stór, at vit koma ongantíð uppundan aftur, um ikki danska ríkið hjálpir okkum við at gjalda hesi lán aftur? Er nokur onnur loysn.

-Hassin tankin trúgvi eg ikki fær undirtøku í Danmark, uttan so at ein verður sannførdur um, at útítt eru tí, at broytingar verða gjørdar í sjálvum bygnaðinum í føroyska samfelagnum.

Eg dugi annars væl at

Råd til føroyingar!

Men hefur formaður í størsta andstöðuflokkinum í Danmark nakra loysn uppá trupulleikarnar í Føroyum?

-Nei, eg havi onga skjóta og fiksa loysn.

-Men nokur góð ráð?

-Eg kenni føroyingur so frægt, at eg veit, at tykkum dáma ikki at fáa góð ráð. Men harfyri veit eg eisini, at føroyingar eru arbeidssamir og hava nógv góð hugskot. Eg eri vísir í, at tað finnst fólk í Føroyum við góðum hugskotum og kunnu vit geva teimum møguleika fyrri at fara í gongd, so kann tað ganga tann rætta vegin.

-Nú nevnið tú politisku skipanina í Føroyum sum ein av forðingunum fyrri at fáa vent gongdina. Hvat hugsar tú her serliga um?

-Ein skal hava trygd fyrri, at politiska skipanin í Føroyum er før fyrri at taka og seta í verk avgerðir, sum eisini eru illa umtókta í lokalsamfelagnum.

